

**Senatul Universității Tehnice a Moldovei
prin decizia din 27 decembrie 2011
a acordat titlul academic**

Doctor Honoris Causa

cosmonautului dr. ing. Dumitru Dorin PRUNARIU

**pentru contribuții de excepție în valorificarea spațiului cosmic, promovarea
valorilor științei și tehnicii în plan internațional, consolidarea relațiilor
între națiuni și popoare, educația tinerei generații de ingineri.**

LAUDATIO doctorului inginer, cosmonautului, generalului de aviație, diplomatului Dumitru Dorin PRUNARIU cu ocazia conferirii titlului academi- c Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei

Preambul

Cineva a spus că superlativul eroismului este nu a-ți da viața pentru Patrie, dar a-ți consacra viața Patriei. Și dacă toți cunoaștem că Patria începe cu casa părintească, nu toți percep că ea nu se termină nici la nivel de Sistem Solar...

Destinul divin al lui Dumitru Prunariu este să fie primul și deocamdată singurul român care a zburat vreodată în spațiul cosmic.

Excelența Sa spunea: „De mic copil mi-am dorit să zbor. Închideam ochii și simțeam că plutesc peste munți, văi, descopeream lumi noi. M-au fascinat întotdeauna abisul albastru, înălțimile infinite. În final, am ajuns să zbor în Cosmos. Visele împlinite sunt ca un cerc de lumină pe trunchiul vieții, o iradiere benefică. În cosmos, universul tău apropiat nu mai este reprezentat de casă, stradă, vecini, ci de însăși planeta natală.”

Viața și activitatea

Născut în or. Brașov la 27 septembrie 1952, Dumitru Prunariu a absolvit Liceul de Matematică-Fizică nr.1 din orașul natal în 1971.

Avea 17 ani când a dobândit premiul republican la Concursul de creații tehnice „Minitehnicus”. Cu această ocazie a primit carnetul de membru Minitehnicus nr. 103.

A absolvit Facultatea de Inginerie Aerospațială din cadrul Universității „Politehnica” din București în 1976 cu specializarea Inginerie Aeronautică. După finalizarea studiilor universitare, a lucrat ca inginer stagiar la Întreprinderea de Construcții Aeronautice (IAR) din Ghimbav (jud. Brașov), între anii 1976-1977.

În 1974 s-a căsătorit cu Crina Rodica Prunariu, cu care a fost coleg de facultate, actualmente diplomat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fiind din 2007 ambasadorul României în Armenia. În 1975 s-a născut primul lor fiu, Radu-Cătălin, iar în 1977 – al doilea fiu, Ovidiu-Daniel.

Zborul în Cosmos

În mai 1977, în România au început să se facă selecționări pentru programul de zboruri cosmice Intercosmos, inițiat de URSS și adresat țărilor aliate socialiste. Inițial, pentru detașamentul cosmonauților s-au oferit voluntar peste 150 de candidați, majoritatea fiind piloți de avioane supersonice și ingineri.

Dosarele a cinci candidați, între care și al lui Prunariu, au fost promovate.

În toamna anului 1977, candidații cosmonauți au fost incluși într-un program de pregătire multidisciplinar. Pregătirea a cuprins o serie de cursuri de pregătire teoretică efectuate la Academia Militară din București, câteva zeci de ore de zbor pe avioane MIG-15 efectuate la Bacău și educație fizică și cursuri de limba rusă efectuate la Poiana Brașov. La finele programului au fost selectați doar trei candidați: ing. Dumitru-Dorin Prunariu, ing. Cristian Guran și căpitanul ing. Mitică Dediu, care au plecat la Moscova pentru a fi supuși unei evaluări finale de către specialiștii ruși din cadrul Institutului de Cercetări Biomedicale în domeniul aviației și cosmonauticii. În cele din urmă, Prunariu și Dediu au fost aleși să efectueze programul întreg de pregătire pentru a deveni cosmonauți.

Timp de trei ani, în perioada martie 1978 – mai 1981, Prunariu și Dediu au urmat o pregătire de specialitate în calitate de candidați cosmonauți la Centrul de Pregătire a Cosmonauților „Iuri Gagarin” din Zvjozdni Gorodok – Orașelul Stelar, situat în apropiere de Moscova.

A doua grupă Intercosmos, care a început pregătirea în martie 1978 în Orașelul Stelar, a constat din câte doi candidați din următoarele țări: Bulgaria, Ungaria, Cuba, Mongolia, România, Cehoslovacia, Polonia, Germania Democrată și Vietnam.

Dintre toți candidații din programul Intercosmos, Prunariu a fost singurul cosmonaut care a obținut la examenele și testările finale calificative maxime.

Spre seara zilei de 14 mai 1981 colonelul sovietic Leonid Popov, cel care cu un an în urmă

realizase recordul de durată în spațiul extraterestru de 185 de zile, și locotenentul major inginer Dumitru Prunariu au ocupat poziția de lansare în capsula navei cosmice Soiuz-40 aflată în vârful rachetei purtătoare plasate pe platforma 17 de la cosmodromul Baikonur.

La ora 20 16' 38" (ora Bucureștiului), de pe cosmodromul Baikonur, a fost lansată racheta purtătoare cu nava cosmică Soiuz-40 (cu o greutate totală de 300 de tone). După 8 min. 50 de sec. nava cosmică se desprinde de ultima treaptă a rachetei purtătoare, la 220 km altitudine, cu o viteză de 28000 km/h pe o orbită înclinată față de ecuator cu 51,6°.

Prunariu a devenit astfel **primul român din istorie care a zburat în spațiu**. La 15 mai, nava cosmică Soiuz-40 se cuplează la complexul orbital Saliut-6 – Soiuz T-4. Primul care a trecut prin trapele celor două obiecte cosmice a fost Prunariu.

Au petrecut **sapte zile** pe stația orbitală Saliut-6 împreună cu cosmonauții sovietici Vladimir Kovalionok și Victor Savinih, care se aflau deja pe orbita circumterestră de la 21 martie 1981.

Timp de o săptămână au lucrat împreună, realizând 22 de experimente științifice, printre care cele denumite „Capilar”, „Biodoza”, „Astro” sau „Nanobalanța”.

Biodoza, de exemplu, a fost legat de studiul câmpului magnetic al Pământului și influența lui asupra organismelor vii. Majoritatea experimentelor efectuate au fost de concepție românească, iar aparatura realizată în România pentru acest scop s-a remarcat printr-un grad înalt de miniaturizare, fiabilitate și consum redus de energie, funcționând ireproșabil.

Complexul cosmic cu echipajele la bord trecea de la noaptea la zi și invers de 16 ori în 24 de ore. A înconjurat Pământul de 125 de ori, parcurgând 5.260.000 km, cu viteza de 28.500 km/oră, în 7 zile, 20 ore, 42 min. 52 sec.

Acest zbor de importanță epocală a situat România în clubul select al țărilor participante direct la explorarea Universului și totodată atestă tradiția contribuțiilor marilor înaintași români la zborul omului printre stele.

Studii

Facultatea de Inginerie Aerospațială, Universitatea „Politehnica” București (1971-1976).

Doctorat în științe tehnice, Dinamica zborului aerospațial, cu teza Mișcarea perturbată a satelitelui artificial al Pământului (1999).

Specializări și stagii

Centrul de Pregătire a Cosmonauților Iuri Gagarin din Orașelul Stelar, Rusia (1978-1981). Institutul Internațional de Formare și Management în domeniul Aviației Civile (IAMTI/IIFGA) din Montreal, Canada (1991). Colegiul Național de Apărare (1999). Academia Diplomatică a MAE (2004).

Activitatea profesională

Doctor inginer, general maior. A avut pe rând următoarele funcții:

Inspector-șef pentru Activități Aerospațiale, Statul Major al Forțelor Aeriene, M. Ap. N. (1981-1990; 1991-1998);

Cadru didactic asociat la Facultatea de Inginerie Aerospațială, UPB (1982-1989) și conducător de seminarii și proiecte în domeniul Mecanicii Aeronavelor în cadrul Facultății de Inginerie Aerospațială din cadrul Universității Politehnica București;

Ministru-adjunct al transporturilor, șef al Departamentului Aviației Civile (1990-1991);

Președinte al Agenției Spațiale Române (1998-2004);

Co-leader al proiectului Băncii Mondiale de restructurare a învățământului superior și cercetării științifice din România (1992-1993);

Vicepreședinte al Fundației EURISC (din 1995);

Ambasador al României în Federația Rusă (2004-2005);

Directorul Oficiului Român pentru Știință și Tehnologie de pe lângă Comisia Europeană, Bruxelles (2006-2008);

Președintele Consiliului Științific al Agenției Spațiale Române (din 2008);

Profesor asociat pentru Geopolitică și Spațiul Cosmic la Facultatea de Relații Economice Internaționale a Academiei de Studii Economice din București (din 2002).

Începând cu anul 1992, reprezintă Guvernul României la sesiunile Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extraatmosferic (COPUOS), iar din 2006 este reprezentantul României în cadrul Autorității Europene de Supervizare a Sistemelor de Sateliți pentru Navigație Globală;

Președinte ales al Subcomitetului Științific și Tehnic al Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extraatmosferic – STS COPUOS (2004-2006);

Președinte ales al Comitetului ONU pentru Explorarea Pașnică a Spațiului Extraatmosferic – COPUOS (2010-2012).

Președinte ales al Filialei Europene a Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (2010) și al întregii asociații (2011).

Activitatea științifică

Cercetări în domeniul științelor aerospațiale, dinamica zborului cosmic, studii în domeniul geopoliticii și securității; comunicări în cadrul Academiei României asupra cercetărilor științifice din domeniul tehnologiilor spațiale, studiului radiațiilor cosmice, influenței factorilor cosmici asupra organismului uman.

Activitatea publicistică

A publicat cărți: La cinci minute după cosmos (Ed. Militară, 1981); Cosmosul – Laborator și uzină pentru viitorul omenirii (Ed. Tehnică, 1984); Istoria aviației române (Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984); Dimensiuni psihice ale zborului aerospațial (Ed. Militară, 1985).

Studii apărute în publicații de mare tiraj și reviste de specialitate, materiale pe probleme de dinamică spațială publicate în Revista de Științe Tehnice, seria de Mecanică aplicată a Academiei Române, în Romanian Astronomical Journal, ex:

Asupra mișcării generale a vehiculului spațial sub acțiunea unui centru atractiv. St. Cerc. Mec. Apl., 52,2,1993; The Poynting-Robertson Effect in Satellite Motion, Rom.Astron.J., 1999; Geodetic Precession Influence in Satellite Motion, Rom.Astron.J., 1998, articole, numeroase apariții în mass-media.

Afilieri

Membru al Comisiei de Astronautică a Academiei Române (1982);

Membru al Societății germane de rachete „Hermann Oberth – Wernher von Braun” (1984);

Membru titular al Academiei Internaționale de Astronautică (2007);

Membru al Comitetului național COSPAR (1994);

Membru fondator al Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic (ASE-1985);

Membru în Comitetul Executiv al ASE (1995-2001);

Președintele Comitetului de Politici și Relații Internaționale al ASE (1996-1999);

Membru de onoare al Academiei Americano-Române de Arte și Științe, California (SUA);

Membru de Onoare al Academiei Române (nov.2011).

Distincții

Erou al R. S. România, Erou al URSS cu Steaua de Aur (1981);

Medalia „Iuri Gagarin” a Federației Aeronautice Internaționale (1982);

Medalia de aur „Hermann Oberth” a Societății germane de rachete Hermann Oberth – Wernher von Braun (1984);

Ordinul Național „Steaua României” în grad de Mare Ofițer (2000);

Ordinul „Virtutea Militară” în grad de Cavaler, cu însemn pentru militari (2010);

Medalia „Pentru merite în explorarea cosmosului” acordată de președintele Federației Ruse (2011);

Emblema „Onoarea Armatei Române” acordată de ministrul apărării (2011).

Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice din Cluj-Napoca (2007);

Cetățean de onoare al mai multor orașe: Cluj-Napoca, Brașov, Mediaș, Pucioasa etc.

Doctor Honoris Causa al Universității Tehnice a Moldovei (12 aprilie 2012).

De ce UTM acordă titlul academic DHC dlui D. D. PRUNARIU?

Pentru că este primul român care a zburat în spațiul cosmic, prin aceasta fortificând Cetatea Demnității noastre Naționale;

Pentru că prin viața și activitatea sa a demonstrat, în primul rând tinerei generații, că orice vis, oricât de imens, profund și fantastic ar părea, poate fi realizat prin insistență, perseverență, competență;

Pentru promovarea valorilor științei și tehnicii la nivel internațional;

Pentru că este primul care și-a văzut Țara altfel decât noi. Din amintirile Domniei Sale: „De acolo, de sus, România se vede ca o pâine rumenă de casă.”

Cosmonautul Dumitru Prunariu – unul dintre cei mai cunoscuți români

Prezent la manifestație, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al României la Chișinău, Marius Lazurca, a declarat despre Dumitru Prunariu că este „unul dintre cei mai cunoscuți români”, datorită calităților sale morale și profesionale:

– Este pentru mine o onoare și un privilegiu să fiu martorul unui eveniment pe care să-mi fie îngăduit să-l numesc istoric.

Dumitru Prunariu este probabil cel mai cunoscut dintre români grație calităților sale profesionale, morale, umane, dar și a exemplarei cooperării internaționale, care a permis României să contribuie cu tradiția sa științifică și capacitatea ei tehnică la efortul comun internațional al zborurilor cosmice.

Suntem cu toții privilegiați, așadar, să celebrăm astăzi, de Ziua Cosmonauticii, personalități distincte, cu un profil internațional, care ne onorează și iată și cu prezența.

